

Documentnummer:2019.39218

Voorstel aan de Raad

Onderwerp	:Beleidsplan civiele kunstwerken 2020-2024		
Raadsvergadering	:30 januari/13 februari 2020	Agendapunt	
Portefeuillehouder	:J.M.A. van Agtmaal	Datum	:28 november 2019
Bestuurlijk kader	:Programma Leefomgeving	Zaaknummer	:Z19.01447

Besluit:

1. Het beleidsplan civiele kunstwerken 2020-2024 met bijbehorende financiële paragraaf vast te stellen.
2. De begrotingswijziging 2020 vast te stellen.

Inleiding:

De gemeente Woensdrecht heeft talrijke civiele kunstwerken in beheer. Onder civiele kunstwerken worden onder andere duikers, bruggen en viaducten verstaan. In de situatie van de gemeente Woensdrecht zijn dit met name duikers (constructie gelegen onder weg of dam, bedoeld om wateren met elkaar te verbinden). Met het opstellen van een beleidsplan civiele kunstwerken wenst de gemeente Woensdrecht de civiele kunstwerken verantwoord en planmatig te onderhouden en hiervoor financiële middelen beschikbaar te hebben.

Doelstelling en effect:

De doelstelling van het beleidsplan civiele kunstwerken is beleidsmatige aansturing m.b.t. instandhouding van de civieltechnische kunstwerken en het inzichtelijk maken van de benodigde financiële middelen. Het beleidsplan geeft antwoord op de vraag hoe de kunstwerken in stand worden gehouden op het voorgestelde kwaliteitsniveau. Enerzijds geeft het beleidsplan inzicht in het huidige kwaliteitsniveau en de onderhoudskosten van het areaal. Anderzijds de wijze waarop de civiele kunstwerken op een duurzame en maatschappelijk kostenbewuste wijze beheerd kunnen worden. Hierbij is het uitgangspunt dat kapitaalvernietiging en onveilige situaties worden voorkomen.

Argumenten, alternatieven en kanttekeningen:

De gemeente stelt zich op als goed beheerder

De gemeente heeft als beheerder de verplichting de civiele kunstwerken goed te onderhouden en de financiën van het beheer op orde te hebben.

Ontbreken beleidsplan

Met het vaststellen van dit beleidsplan worden de civiele kunstwerken verantwoord en planmatig onderhouden. Momenteel heeft de gemeente geen middelen voor het in stand houden van de civiele kunstwerken opgenomen en zijn derhalve geen financiële kaders voor dit areaal voorhanden.

Uitgangspunten voor het beheer van de kunstwerken zijn onder andere het waarborgen van de veiligheid (aansprakelijkheid), het waarborgen van het functioneren en het voldoen aan de wettelijke kaders.

Duurzaamheid

De onderhoudsaanpak van civiele kunstwerken zal met het oog op de duurzaamheid gericht zijn op het zo lang mogelijk verlengen van de levensduur en de onderhoudscyclus. Op deze wijze worden zoveel mogelijk grondstoffen en energie bespaard en wordt uitputting voorkomen. Uitgangspunt hiervoor is 'weinig maar goed onderhoud' in plaats van 'matig maar vaak onderhoud'. Dit zal ook resulteren in een betere en meer beheersbare financiële situatie. Verder mogen geen toxische stoffen (conserveringsstoffen) worden toegepast in verband met uitspoeling en migratie naar bodem en water.

Zorgvuldig financieel beheer

Kapitaalvernietiging wordt voorkomen door tijdig de juiste onderhoudsmaatregelen toe te passen. Kapitaalvernietiging ontstaat doordat in verband met onvoldoende budget noodzakelijke onderhoudsmaatregelen op de lange baan worden geschoven. Daarmee lopen de kosten van de maatregelen over het algemeen sterk op. De vervangingswaarde van het areaal wordt geraamd op € 10,4 miljoen. Het is gangbaar dat circa 1% van de vervangingswaarde voor de instandhouding van het areaal wordt besteed. Voor de gemeente Woensdrecht kan gesteld worden dat deze waarde verlaagd kan worden omdat duikers beduidend minder onderhoud vragen dan tunnels en bruggen. Uitgaande van een factor van 0,25-0,50% van de vervangingswaarde voor duikers zou het areaal van gemeente Woensdrecht jaarlijks een bedrag tussen de € 25.000 tot € 50.000 voor onderhoud (klein en groot onderhoud) vereisen, exclusief vervangingen.

Afschrijvingstermijnen

Financiering van een vervanging van een civiele kunstwerk vindt plaats conform het Besluit Begroting en Verantwoording met kapitaalinvesteringen. Investerings worden over een bepaalde looptijd lineair afgeschreven. De afschrijvingstermijnen zijn in het voorliggende beleidsplan weergegeven: stalen en metselwerk objecten 50 tot 70 jaar en (nieuwe) betonnen objecten 90 tot 100 jaar.

Risico's

- Als het beleidsplan civiele kunstwerken niet wordt vastgesteld, kan de gemeente niet voldoen aan haar verantwoordelijkheid ten aanzien van veiligheid, aansprakelijkheid en zorgplicht.
- Inspecties zijn altijd een momentopname. Periodiek worden inspecties uitgevoerd naar de staat en het functioneren van objecten. De conclusie kan zijn dat er voor een duurdere onderhoudsmaatregel of vervanging gekozen moet worden. Dit kan consequenties hebben voor het onderhoudsbudget.

Procedure/planning:

Een inventarisatie en inspectie heeft plaatsgevonden naar de omvang en de staat van de kwaliteit van het areaal. Tijdens deze opnamen is gebleken dat bij ca. 35 % van de objecten de waterafvoer onvoldoende is, met name door vervuiling en dichtgroeien van de openingen. Dit heeft tot gevolg dat ook de aangrenzende watergangen, die noodzakelijk zijn voor het waterbeheer in het gebied, niet voldoende functioneren. Er is geconstateerd dat de betonnen, kunststoffen en stalen objecten doorgaans geen functionele schade hebben. De objecten van metselwerk zijn de meest kwetsbare in het areaal. Naar aanleiding van de eerste inspecties, zijn vervolgonderzoeken uitgevoerd, onder andere bij de betonnen brug aan de Langeweg te Ossendrecht en een drietal metselwerk duikers.

Gezien de urgentie op het vlak van functionaliteit en veiligheid is de duiker aan de Hollandseweg te Huijbergen reeds in 2019 vervangen. Reeds meerdere jaren geldt er voor waterreguleringswerk De Blaffert een aslastbeperking.

Jaarlijks zal de gemeente het areaal schouwen op veiligheid en functioneren. Verder zullen toestandsinspecties uitgevoerd worden naar de staat en het functioneren van objecten. Dit geschiedt om de 3 jaar voor het vaststellen van het functioneren en om de 6 jaar voor het bepalen van de toestand. De toestandsinspecties zullen door deskundige derden worden uitgevoerd. Op grond van de inspectierondes wordt ook de MJOB geactualiseerd.

Kosten, baten en dekking:

Met behulp van een beheersysteem zijn de meerjarenoverzichten gegeneerd. Deze laten per jaar de budgetten voor klein onderhoud, groot onderhoud en vervangingen zien. De financiële consequenties maken integraal onderdeel uit van het beleidsplan. In het beleidsplan is een financieel plan voor de komende 5 jaar opgenomen evenals een doorkijk voor de komende 15 jaar.

In het gemeentelijk rioleringsplan (GRP) 2020-2023 zijn voor het klein en groot onderhoud van de duikers reeds middelen opgenomen. Dit betreft enkel het onderhoud en bijbehorende financiële middelen waarbij sprake is van een duidelijke relatie met het stedelijk waterbeheer. Onderstaand genoemde budgetten zijn 'netto' benodigde bedragen vanuit het beleidsplan civiele kunstwerken, waarvan de middelen opgenomen in het gemeentelijk rioleringsplan reeds in mindering gebracht zijn.

Uit het financieel plan van de civiele kunstwerken blijkt dat het netto benodigd budget over 5 jaar (startjaar 2021) voor klein en groot onderhoud € 53.300 bedraagt, wat overeenkomt met € 10.660 per jaar. Hierbij dient opgemerkt te worden dat de begroting in 2020 niet belast wordt vanuit het beleidsplan civiele kunstwerken. In het gemeentelijk rioleringsplan 2020-2023 zijn reeds financiële middelen opgenomen vanaf 2020. Binnen de planperiode (2020-2024) zijn geen vervangingen gepland. Daarnaast zijn na 2025 geen financiële middelen opgenomen voor klein en groot onderhoud binnen het beleidsplan civiele kunstwerken 2020-2024, maar zijn deze enkel opgenomen in het gemeentelijk rioleringsplan 2020-2023.

Maatregelgroep	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Groot onderhoud	€ -	€ 10.660	€ 10.660	€ 10.660	€ 10.660	€ 10.660

Tabel: totale lasten voor (groot) onderhoud van 2020 t/m 2025

De analyse van de *doorkijk van 15 jaar* geeft aan dat de totale lasten voor klein en groot onderhoud na de planperiode 2020 - 2024 volledig zijn opgenomen in het gemeentelijk rioleringsplan.

De afschrijvingslasten voor vervangingen bedragen €8.119 per jaar. Deze post omvat € 220.000 voor vervanging van het object De Blaffert in 2025, die wordt afgeschreven volgens de technische levensduur (50 jaar). Daarnaast omvat deze post € 335.000 voor vervanging van het object brug Langeweg in 2029, die wordt afgeschreven volgens de technische levensduur (90 jaar). De twee investeringsbudgetten worden t.z.t. op het meerjarig investeringsschema van de Programmabegroting opgenomen. De afschrijvingslasten komen (t.z.t.) ten laste van het begrotingsresultaat.

Maatregelgroep	Object	Investering [€]	Afschr. Termijn	Afschr. Lasten p/j	Startjaar
Vervanging	De Blaffert	€ 220.000	50	€ 4.400	2025
Vervanging	brug Langeweg	€ 335.000	90	€ 3.719	2029
				€ 8.119	

Tabel: Afschrijvingslasten t.b.v. vervangingen

Communicatie:

Uw besluit zal worden gepubliceerd op de website van de gemeente Woensdrecht en in de Woensdrechtse Bode.

Ter inzage:

Burgemeester en wethouders van Woensdrecht,
De secretaris, De burgemeester,
A.P.E. Baart MBA drs. J.J.C. Adriaansen

Bijlagen:

- **Beleidsplan civiele kunstwerken 2020-2024 gemeente Woensdrecht**
- **Bijlagen beleidsplan civiele kunstwerken_2020-2024**
- **begrotingswijziging**

